

ГО «ТИ ПОТРІБЕН УКРАЇНІ»

Тренінг 15 Програми «Правовий інкубатор
“The lawyer for NGOs” 2024 року

**«Особливості волонтерської діяльності неприбуткової організації.
Бухгалтерський облік результатів волонтерської діяльності»**

Організатори тренінгу – ГО «Ти потрібен Україні» в рамках статутної діяльності

Волонтерська діяльність

Про волонтерську діяльність
Закон України від 19.04.2011 № 3236-VI

Стаття 1. Волонтерська діяльність та основні засади її провадження

1. Волонтерська діяльність - добровільна, соціально спрямована, неприбуткова діяльність, що здійснюється волонтерами шляхом надання волонтерської допомоги.

{Абзац перший частини першої статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 246-VIII від 05.03.2015](#)}

Волонтерська допомога - роботи та послуги, що безоплатно виконуються і надаються волонтерами.

{Абзац другий частини першої статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 246-VIII від 05.03.2015](#)}

Волонтерська діяльність є формою благодійної діяльності.

{Абзац третій частини першої статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 246-VIII від 05.03.2015](#)}

Безоплатне виконання робіт або надання послуг особами, що здійснюється на основі сімейних, дружніх чи сусідських відносин, не є волонтерською діяльністю.

{Абзац четвертий частини першої статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 246-VIII від 05.03.2015](#)}

2. Волонтерська діяльність ґрунтується на принципах законності, гуманності, рівності, добровільності, безоплатності, неприбутковості.

{Частина друга статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 246-VIII від 05.03.2015](#)}

Зверніть увагу!

Сьогодні на даному тренінгу

ми НЕ розглядаємо питання щодо діяльності тих волонтерів,

які надають волонтерську допомогу індивідуально:

які збирають кошти на власні рахунки, а потім їх передають бенефіціарам

які надають індивідуальні волонтерські послуги/роботи бенефіціарам

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про волонтерську діяльність

Стаття 7. Волонтери, їхні права та обов'язки

2. Волонтери надають волонтерську допомогу на базі організації чи установи, що залучає до своєї діяльності волонтерів, на підставі договору про провадження волонтерської діяльності, укладеного з такою організацією чи установою, або без такого договору.

Волонтери можуть надавати волонтерську допомогу індивідуально, при цьому вони зобов'язані повідомляти отримувачів волонтерської допомоги про те, що вони не співпрацюють з організаціями та установами, що залучають до своєї діяльності волонтерів. Волонтери не можуть надавати волонтерську допомогу індивідуально за напрямками, визначеними абзацами сьомим і восьмим частини третьої статті 1 цього Закону.

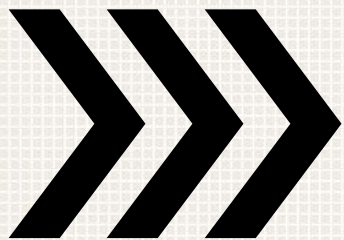
Документальне оформлення волонтерської діяльності

Стаття 9. Договір про провадження волонтерської діяльності

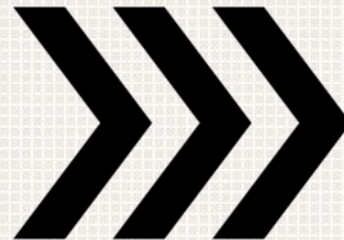
1. Договір про провадження волонтерської діяльності **обов'язково укладається у письмовій формі:**

у разі відшкодування витрат, пов'язаних із наданням волонтерської допомоги.

**Волонтерський
договір
(містить опис
волонтерської
діяльності)**

Звіт волонтера

**Відшкодування
витрат
волонтеру**

За які витрати звітує волонтер?

Стаття 11. Відшкодування витрат, пов'язаних з наданням волонтерської допомоги

1. Волонтерам для провадження волонтерської діяльності можуть бути відшкодовані витрати на відрядження на території України та за кордон у межах норм відшкодування витрат на відрядження, встановлених для державних службовців і працівників підприємств, установ та організацій, що повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів.

{Абзац перший частини першої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом № 246-VIII від 05.03.2015}

Волонтеру можуть бути відшкодовані підтверджені документами:

{Абзац другий частини першої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом № 246-VIII від 05.03.2015}

витрати на проїзд (включаючи перевезення багажу) до місця здійснення волонтерської діяльності;

витрати на отримання візи;

{Частина першу статті 11 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 246-VIII від 05.03.2015}

витрати на харчування, коли волонтерська діяльність триває більше 4 годин на добу;

витрати на проживання у разі відрядження волонтера до іншого населеного пункту для провадження волонтерської діяльності, що триватиме більше 8 годин;

витрати на поштові та телефонні послуги, пов'язані із здійсненням волонтерської діяльності;

{Абзац сьомий частини першої статті 11 в редакції Законом № 2519-IX від 15.08.2022}

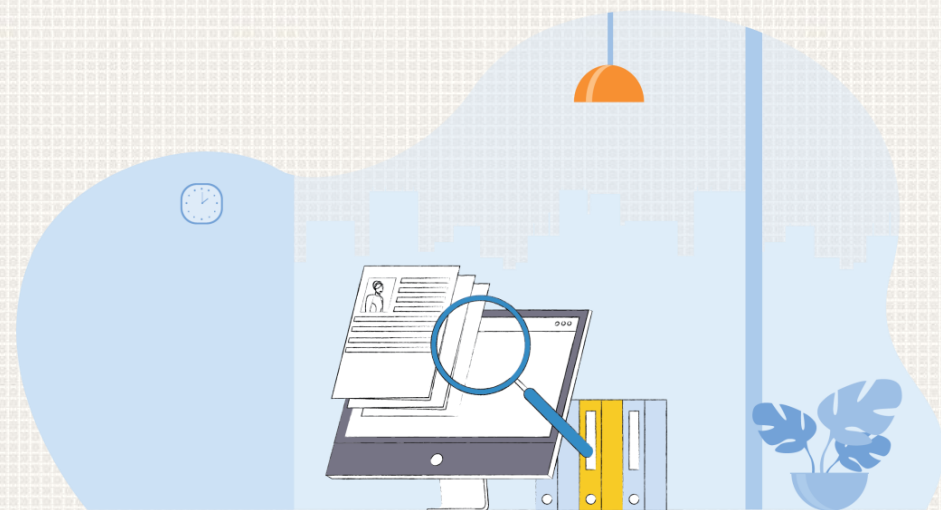
витрати на проведення медичного огляду, вакцинації та інших лікувально-профілактичних заходів, безпосередньо пов'язаних з наданням волонтерської допомоги.

Про волонтерську діяльність Закон України від 19.04.2011 № 3236-VI

2. Відшкодування витрат, визначених частиною першою цієї статті, може здійснюватися за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів - у разі укладення з ними договору про надання волонтерської допомоги, міжнародних програм, або установи, організації, з якою волонтер уклав договір про провадження волонтерської діяльності, а також за рахунок інших джерел фінансування, не заборонених законодавством.

Відшкодування витрат, визначених частиною першою цієї статті, не є доходом волонтера та не є базою для оподаткування податком на доходи фізичної особи та єдиним соціальним внеском.

{Частина друга статті 11 в редакції Закону № 246-VIII від 05.03.2015}

Зверніть увагу: в переліку відсутні витрати на пальне!

Добові витрати волонтера

Про волонтерську діяльність Закон України від 19.04.2011 № 3236-VI

Стаття 11. Відшкодування витрат, пов'язаних з наданням волонтерської допомоги

1. Волонтерам для провадження волонтерської діяльності можуть бути відшкодовані витрати на відрядження на території України та за кордон у межах норм відшкодування витрат на відрядження, встановлених для державних службовців і працівників підприємств, установ та організацій, що повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів.

{Абзац перший частини першої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом № 246-VIII від 05.03.2015}

Зверніть увагу:
за необхідності, добові витрати варто прописати в волонтерському договорі, оскільки в ЗУ № 3236 вони вказані лише як допустимі витрати

Про затвердження Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон Мінфін України; Наказ, Інструкція від 13.03.1998 № 59

15. Окремим видом витрат, що не потребують спеціального документального підтвердження, є добові витрати (витрати на харчування та фінансування інших власних потреб фізичної особи, понесені у зв'язку з таким відрядженням). Суми добових витрат для працівників підприємств затверджені постановою № 98.

Добові витрати відшкодовуються в єдиній сумі незалежно від статусу населеного пункту.

Допустимий розмір добових витрат

Податковий кодекс України

Кодекс України; Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI

До оподаткованого доходу не включаються також витрати на відрядження, не підтверджені документально, на харчування та фінансування інших власних потреб фізичної особи (добові витрати), понесені у зв'язку з таким відрядженням у межах території України, але не більш як 0,1 розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, в розрахунку за кожен календарний день такого відрядження, а для відряджень за кордон - не вище 80 євро за кожен календарний день такого відрядження за офіційним обмінним курсом гривні до євро, установленим Національним банком України, в розрахунку за кожен такий день.

Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які [...]

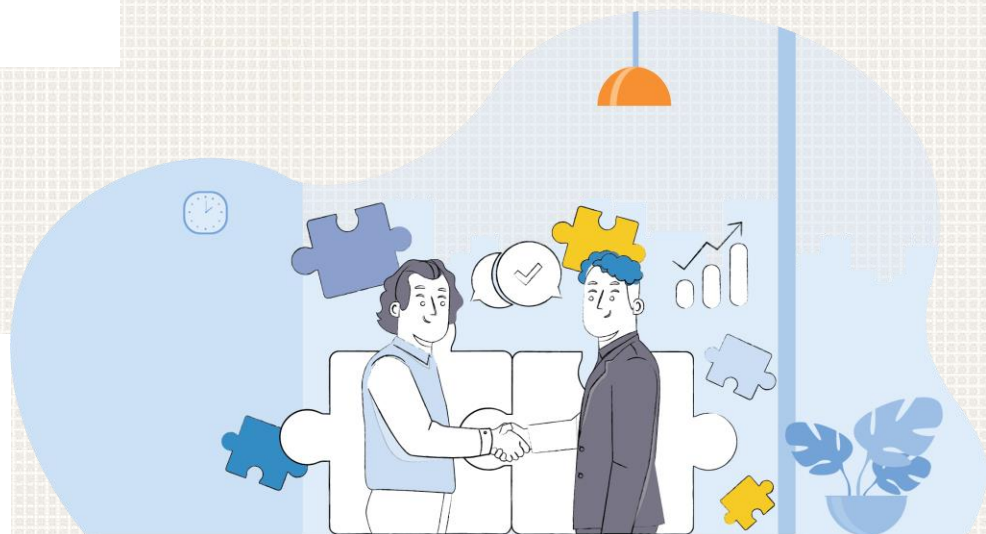
Постанова Кабінету Міністрів України; Перелік від 02.02.2011 № 98

Відповідно до підпункту 170.9.1 пункту 170.9 статті 170 Податкового кодексу України Кабінет Міністрів України постановляє:

{Вступна частина із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 46 від 11.02.2015}

1. Затвердити суми витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів, згідно з додатком 1.

Важливо: добові витрати на законодавчому рівні «прив'язані» до розміру мінімальної заробітної плати станом на 1 січня поточного року (у 2024 році – це 710,00 грн.)

Документальне підтвердження витрат волонтера

Про волонтерську діяльність
Закон України від 19.04.2011 № 3236-VI

Волонтеру можуть бути відшкодовані підтвержені документами:

{Абзац другий частини першої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 246-VIII від 05.03.2015](#)}

витрати на проїзд (включаючи перевезення багажу) до місця здійснення волонтерської діяльності;

витрати на отримання візи;

{Частина першу статті 11 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 246-VIII від 05.03.2015](#)}

витрати на харчування, коли волонтерська діяльність триває більше 4 годин на добу;

витрати на проживання у разі відрядження волонтера до іншого населеного пункту для провадження волонтерської діяльності, що триватиме більше 8 годин;

витрати на поштові та телефонні послуги, пов'язані із здійсненням волонтерської діяльності;

{Абзац сьомий частини першої статті 11 в редакції Законом [№ 2519-IX від 15.08.2022](#)}

витрати на проведення медичного огляду, вакцинації та інших лікувально-профілактичних заходів, безпосередньо пов'язаних з наданням волонтерської допомоги.

Податковий кодекс України

Кодекс України; Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI

пп. 170.9.1 п. 170.9 ст. 170 ПКУ

До підтвердних документів належать:

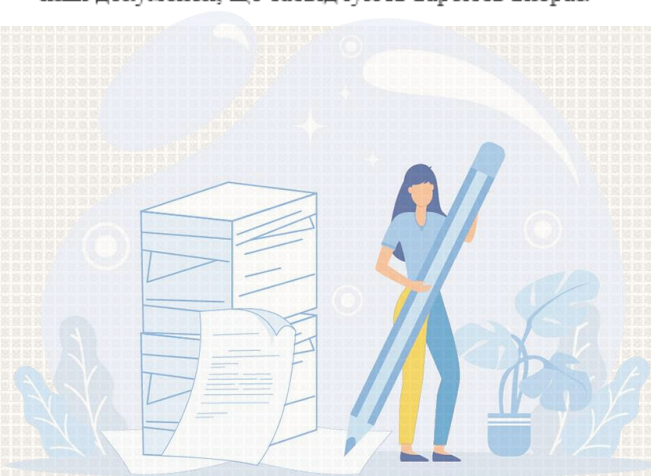
транспортні квитки або транспортні рахунки та багажні квитанції (у тому числі електронні квитки);

документи, отримані від осіб, які надають послуги з розміщення та проживання фізичної особи, страхові поліси;

документи (виписки та/або відомості з рахунку), що містять визначену законом інформацію про виконані платіжні операції за рахунком, до якого емітовані платіжні інструменти;

документи, що підтверджують виконання операції з використанням платіжних інструментів;

інші документи, що засвідчують вартість витрат.

Практичне завдання

Надайте відповідь, які витрати відшкодуємо волонтеру із вказаних нижче?

**Добові в сумі 800,00 грн.
на добу в межах України
(не підтверджені
документально)**

**Витрати на харчування за
фіскальним чеком
(волонтерська діяльність
тривала 3 години)**

**Вартість палива згідно
фіскального чека з АЗС**

**Добові в сумі 800,00 грн. на
добу за кордон
(не підтверджені
документально)**

**Витрати на харчування за
фіскальним чеком
(волонтерська діяльність
тривала 2 доби)**

**Вартість квитка на
перевезення багажу**

Відповідь на практичне завдання:

Які витрати відшкодуємо волонтеру із вказаних вказаних?

Добові в сумі 800,00 грн. на добу в межах України (не підтверджені документально)
Згідно пп. 170.9.1 п. 170.9 ст. 170 ПКУ, максимальний розмір добових на 2024 рік, який не оподатковується, становить 710,00 грн.

Добові в сумі 800,00 грн. на добу за кордон (не підтверджені документально)
Згідно пп. 170.9.1 п. 170.9 ст. 170 ПКУ, максимальний розмір добових на 2024 рік, який не оподатковується, становить 80,00 євро

Витрати на харчування за фіскальним чеком (волонтерська діяльність тривала 3 години)
Згідно ст. 11 ЗУ № 3236, витрати на харчування відшкодовуються у випадку, коли волонтерська діяльність триває понад 4 години на добу

Витрати на харчування за фіскальним чеком (волонтерська діяльність тривала 2 доби)
Згідно ст. 11 ЗУ № 3236, такі витрати прямо передбачені до відшкодування

Вартість палива згідно фіскального чека з АЗС
Згідно ст. 11 ЗУ № 3236, витрати на компенсацію вартості паливно-мастильних матеріалів не передбачені

Вартість квитка на перевезення багажу
Згідно ст. 11 ЗУ № 3236, такі витрати прямо передбачені до відшкодування

Звітування волонтера перед організацією

Про затвердження форми Звіту про використання коштів / електронних грошей, виданих на відрядження або під звіт, та Порядку його складання

Мінфін України; Наказ, Звіт, Форма [...] від 28.09.2015 № 841

ПОРЯДОК

складання Звіту про використання коштів / електронних грошей, виданих на відрядження або під звіт

1. Звіт про використання коштів / електронних грошей, виданих на відрядження або під звіт (далі - Звіт), подається з підстав, визначених підпунктом 170.9.4 пункту 170.9 статті 170 розділу IV Податкового кодексу України (далі - Кодекс).

У разі якщо під час відрядження або виконання окремих цивільно-правових дій фізична особа - платник податку (підзвітна особа) (далі - платник податку) застосував платіжні інструменти, включаючи корпоративні (бізнесові) платіжні інструменти або особисті платіжні інструменти, чи їх реквізити для проведення розрахунків у безготівковій формі та/або для отримання готівки в межах суми добових витрат та за відсутності оподаткованого доходу, Звіт не складається і не подається.

2. Звіт складається і подається до закінчення місяця, наступного за місяцем, у якому платник податку:

- 1) завершує таке відрядження;
- 2) завершує виконання окремої цивільно-правової дії за дорученням та за рахунок особи, яка видала кошти / електронні гроші під звіт.

Якщо під час відрядження чи виконання окремих цивільно-правових дій платник податку застосував для проведення розрахунків платіжний інструмент, включаючи корпоративний (бізнесовий) платіжний інструмент або особистий платіжний інструмент, чи його реквізити, списання коштів / електронних грошей за понесеними витратами здійснюється надавачем платіжних послуг пізніше дати, коли платник податку завершує таке відрядження або завершує виконання окремої цивільно-правової дії, строки, зазначені в абзаці першому цього пункту, продовжуються на один календарний місяць.

Важливо:

законодавчо не передбачено окремої форми звіту волонтера перед Організацією.
Можливе використання форми авансового звіту, затвердженої Наказом Мінфіну № 841

Призначення авансу _____

	Сума (грн, коп.)	Дебет	Кредит	Сума (грн, коп.)
Залишок попереднього авансу				
Перевитрата				
Одержано (від кого, № та дата)				
1.				
2.				
3.				
Усього отримано				
Витрачено				
Залишок				
Перевитрата				

Додаток _____ документів (перелік документів наведено на зворотному боці цього Звіту)

Залишок унесений в сумі _____ грн, коп. касовий ордер № _____ від _____ 20__ року

Перевитрата видана _____ платіжна інструкція _____ (дата документа)

При неповерненні суми надміру витрачених коштів / електронних грошей протягом звітнього місяця, на який припадає граничний строк повернення:

Сума податку _____ (грн, коп.) = неповернута сума³ _____ (грн, коп.) x ставка податку⁴ _____ : 100

Головний бухгалтер (особа,
відповідальна за ведення
бухгалтерського обліку)
самозайнята особа

(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))

З розрахунком ознайомлений:

Фізична особа - платник
податків (підзвітна особа)

(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))

Зворотний бік

№ з/п	Дата документа	Кому, за що і на підставі якого документа понесено витрати	Сума (грн, коп.)	Дебет рахунка
		Усього		

Фізична особа - платник податків (підзвітна особа) _____ (підпис)

«__» _____ 20__ року

ПОРЯДОК складання Звіту про використання коштів / електронних грошей, виданих на відрядження або під звіт

5. Платник податку, який складає та подає Звіт, заповнює всі графи Звіту, крім: «Звіт перевірено», «Залишок унесений (перевитрата видана) в сумі грн, коп. касовий ордер / платіжна інструкція», кореспонденції рахунків бухгалтерського обліку, розрахунку суми утриманого податку за неповернуті суми надміру витрачених коштів / електронних грошей на відрядження або під звіт, які заповнюються особою, яка надала такі кошти / електронні гроші. Графу «Звіт затверджено» підписує керівник (уповноважена особа) / самозайнята особа.

Особа (керівник (уповноважена особа) / самозайнята особа, головний бухгалтер / особа, відповідальна за ведення бухгалтерського обліку), які засвідчують правильність складання / подання Звіту, здійснюють підписання Звіту шляхом накладання власноручного підпису або електронного підпису з дотриманням вимог Законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги».

Бухгалтерський облік волонтерської діяльності

Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування
Мінфін України; Наказ, План від 30.11.1999 № 291

Рахунок 37 "Розрахунки з різними дебіторами"

На рахунку 37 "Розрахунки з різними дебіторами" ведеться облік розрахунків за поточною дебіторською заборгованістю з різними дебіторами за авансами виданими, нарахованими доходами, за претензіями, за відшкодуванням завданих збитків, за позиками членів кредитних спілок та за іншими операціями.

Рахунок 37 "Розрахунки з різними дебіторами" має такі субрахунки:

- 371 "Розрахунки за виданими авансами"
- 372 "Розрахунки з підзвітними особами"
- 373 "Розрахунки за нарахованими доходами"
- 374 "Розрахунки за претензіями"
- 375 "Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків"
- 376 "Розрахунки за позиками та кредитами"

{Абзац восьмий Рахунку 37 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 10 від 10.01.2024}

- 377 "Розрахунки з іншими дебіторами"
- 378 "Розрахунки з державними цільовими фондами"
- 379 "Розрахунки за операціями з деривативами"

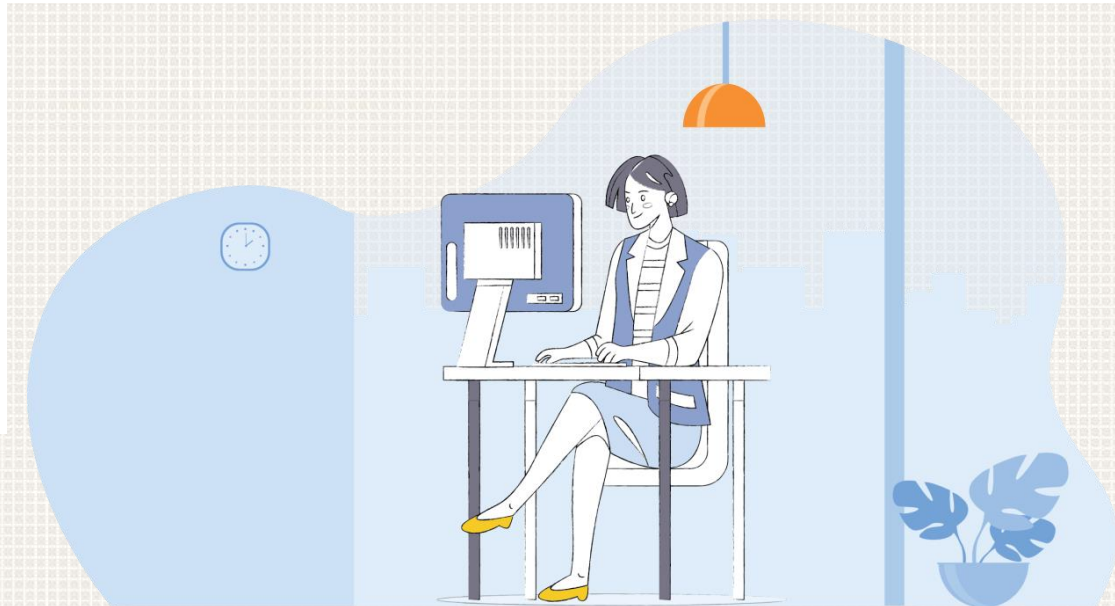
Рахунок 68 "Розрахунки за іншими операціями"

На рахунку 68 "Розрахунки за іншими операціями" ведеться облік розрахунків за операціями, що не можуть бути відображені на рахунках 63-67.

Рахунок 68 "Розрахунки за іншими операціями" має такі субрахунки:

- 680 "Розрахунки, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу"
- 681 "Розрахунки за авансами одержаними"
- 682 "Внутрішні розрахунки"
- 683 "Внутрішньогосподарські розрахунки"
- 684 "Розрахунки за нарахованими відсотками"
- 685 "Розрахунки з іншими кредиторами"
- 686 «Розрахунки за операціями з переказу».

{Рахунок 68 доповнено абзацом дев'ятим згідно з Наказом Міністерства фінансів № 10 від 10.01.2024}

Рахунок обліку обираємо самостійно (обов'язково прописуємо таку операцію в обліковій політиці Організації)

На субрахунку 372 "Розрахунки з підзвітними особами" ведеться облік розрахунків з підзвітними особами. Сальдо субрахунку може бути як дебетовим, так і кредитовим. Такі показники відображаються розгорнуто: дебетове сальдо - в складі оборотних активів, кредитове сальдо - в складі зобов'язань балансу підприємства.

На субрахунку 377 "Розрахунки з іншими дебіторами" ведеться облік розрахунків за іншими операціями, облік яких не відображається на інших субрахунках рахунку 37 "Розрахунки з різними дебіторами", зокрема розрахунки за операціями, пов'язаними із здійсненням спільної діяльності (без створення юридичної особи), усі види розрахунків з працівниками (крім розрахунків за виплатами працівникам та з підзвітними особами), інші розрахунки.

На субрахунку 685 "Розрахунки з іншими кредиторами" ведеться облік операцій, які не передбачені для обліку на інших субрахунках рахунку 68 "Розрахунки за іншими операціями", а саме: з різними організаціями за операціями некомерційного характеру (учбовими та науково-дослідними закладами тощо); за іншими операціями.

Аналітичний облік розрахунків з іншими кредиторами ведеться окремо за підприємствами, організаціями, установами та фізичними особами, з якими здійснюються розрахунки.

До яких витрат відносимо витрати за волонтерським звітом?

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати"

18. До адміністративних витрат відносяться такі загальногосподарські витрати, спрямовані на обслуговування та управління підприємством:

загальні корпоративні витрати (організаційні витрати, витрати на проведення річних зборів, представницькі витрати тощо);

витрати на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу;

витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання (операційна оренда, страхування майна, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення, охорона);

винагороди за професійні послуги (юридичні, аудиторські, з оцінки майна тощо);

витрати на зв'язок (поштові, телеграфні, телефонні, телекс, факс тощо);

амортизація нематеріальних активів загальногосподарського використання;

витрати на врегулювання спорів у судових органах;

податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі (крім податків, зборів та обов'язкових платежів, що включаються до виробничої собівартості продукції, робіт, послуг);

плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків, а також витрати, пов'язані з купівлею-продажем валюти; { Абзац десятий пункту 18 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів N 1591 ([з1556-11](#)) від 09.12.2011 }

інші витрати загальногосподарського призначення.

Зверніть увагу:
відшкодування витрат волонтера в переліку адміністративних витрат відсутнє

Витрати волонтера = витрати статутної діяльності (не адміністративні)

Обліковуються на рахунку 94

Приклад бухгалтерських проводок

Зміст операції (документ-підтвердження)	Дебет рахунку	Кредит рахунку	Сума
Витрати на проїзд до місця здійснення волонтерської діяльності (згідно квитків)	949	37 (68)	1 000, 00
Витрати на харчування (згідно фіскальних чеків з закладів харчування)	949	37 (68)	1 000,00
Відшкодування витрат волонтеру згідно звіту (на картковий рахунок фізичної особи або готівкою)	37 (68)	31 (30)	2 000,00
Визнано статутні (проектні) витрати на суму звіту волонтера	79	949	2 000,00
Визнано доходи від цільового фінансування на суму понесених витрат	71	48	2 000,00
Закриття фінансового результату операції	949	71	2 000,00

пп. 170.9.3, пп. 170.9.4 п. 170.9 ст. 170 ПКУ

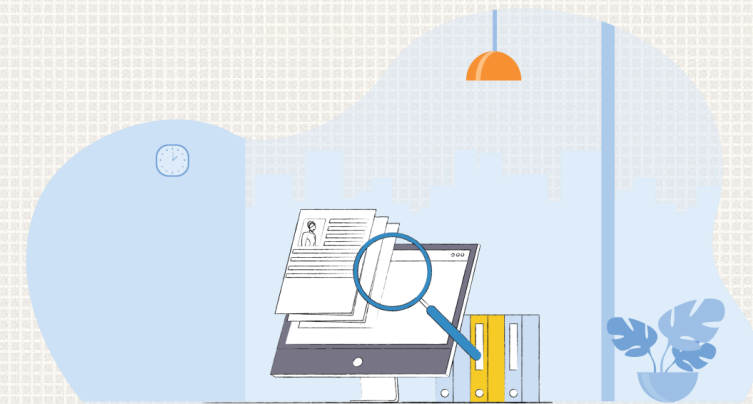
170.9.3. Документальне підтвердження суми фактичних витрат на відрядження або виконання окремих цивільно-правових дій шляхом надання підтвердних документів, що засвідчують суму таких витрат, у разі здійснення безготівкових розрахунків з використанням платіжних інструментів, включаючи корпоративні (бізнесові) платіжні інструменти або особисті платіжні інструменти, чи їх реквізити, та повернення особі, яка видала кошти/електронні гроші під звіт, суми надміру витрачених коштів/електронних грошей, розмір яких розрахований згідно з підпунктом 170.9.1 цього пункту, здійснюється платником податку до закінчення місяця, наступного за місяцем, у якому платник податку:

- а) завершує таке відрядження;
- б) завершує виконання окремої цивільно-правової дії за дорученням та за рахунок особи, яка видала кошти/електронні гроші під звіт.

У разі якщо під час відрядження чи виконання окремих цивільно-правових дій платник податку застосував для проведення розрахунків платіжний інструмент, включаючи корпоративний (бізнесовий) платіжний інструмент або особистий платіжний інструмент, чи його реквізити та списання коштів/електронних грошей за понесеними витратами здійснюється надавачем платіжних послуг пізніше дати, коли платник податку завершує таке відрядження або завершує виконання окремої цивільно-правової дії, строки, установлені цим підпунктом, продовжуються на один календарний місяць.

170.9.4. Звіт про використання коштів/електронних грошей, виданих на відрядження або під звіт, складається та подається у строки, визначені підпунктом 170.9.3 цього пункту, платником податку (у паперовій або електронній формі (з дотриманням вимог законів України "Про електронні документи та електронний документообіг" та "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги") за формою, встановленою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, у разі:

Зверніть увагу:
чітко встановлених
термінів складання звіту
волонтера немає,
проте варто дотримуватися
термінів, встановлених ПКУ

Відшкодування витрат волонтера

Про волонтерську діяльність
Закон України від 19.04.2011 № 3236-VI

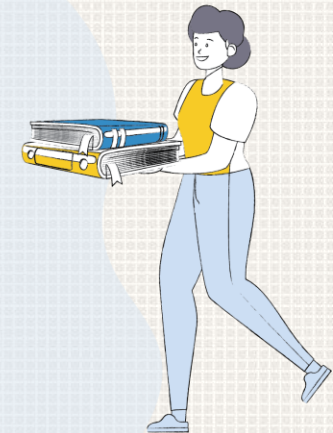
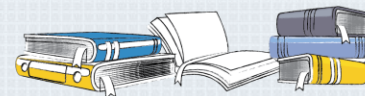
Джерела фінансування:

- За рахунок відповідного цільового фінансування (якщо такі витрати передбачені кошторисом відповідного проєкту/програми)
- За рахунок інших благодійних надходжень Організації, які не відносяться до окремих проєктів/програм, які реалізовує Організація
- За рахунок доходів від підприємницької діяльності Організації

2. Відшкодування витрат, визначених частиною першою цієї статті, може здійснюватися за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів - у разі укладення з ними договору про надання волонтерської допомоги, міжнародних програм, або установи, організації, з якою волонтер уклав договір про провадження волонтерської діяльності, а також за рахунок інших джерел фінансування, не заборонених законодавством.

Відшкодування витрат, визначених частиною першою цієї статті, не є доходом волонтера та не є базою для оподаткування податком на доходи фізичної особи та єдиним соціальним внеском.

{Частина друга статті 11 в редакції Закону [№ 246-VIII від 05.03.2015](#)}

Відшкодування витрат волонтера: заповнення звіту

(додаток 4 Об'єднаної звітності)

Розділ I. Персоніфіковані дані про суми нарахованого (виплаченого) на користь фізичних осіб доходу та нарахованих (перерахованих) до бюджету податку на доходи фізичних осіб та військового збору											грн. коп.	
№ з/п	Реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта ²	Сума доходу		Сума податку на доходи фізичних осіб		Сума військового збору		Ознака доходу	Дата		Ознака подат. соц. пільги	Ознака (0, 1)
		нарахованого	виплаченого	нарахованого	перерахованого	нараховано	перераховано		прийняття на роботу (дд.мм.рррр)	звільнення з роботи (дд.мм.рррр)		
1	2	3а	3	4а	4	5а	5	6	7	8	9	10
1												
Всього	x							x	x	x	x	x

Обов'язково заповнюються графи 2, 3а, 3, 6

Додаток 2 до Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску (підпункт 2 пункту 4 розділу IV)

1. Довідник ознак доходів фізичних осіб

208	Сума коштів або вартість майна (послуг), що надаються фізичній особі - волонтеру, з якою укладено договір про провадження волонтерської діяльності, в частині витрат неприбуткової організації, що залучає до своєї діяльності волонтерів, на проведення медичного огляду та вакцинації волонтера, інших лікувально-профілактичних заходів, безпосередньо пов'язаних з наданням волонтерської допомоги такою особою відповідно до Закону України «Про волонтерську діяльність» (підпункт 165.1.64 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Кодексу)	Сума коштів, надана волонтеру	01.01.2023	
-----	---	-------------------------------	------------	--

209	Сума відшкодування неприбутковою організацією особі - волонтеру, з якою укладено договір про провадження волонтерської діяльності, документально підтверджених витрат, пов'язаних з наданням волонтерської допомоги, у розмірі та відповідно до переліку, що передбачені статтею 11 Закону України «Про волонтерську діяльність» (підпункт 165.1.65 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Кодексу)	Суми відшкодування волонтеру	01.01.2023	
-----	---	------------------------------	------------	--

Відшкодування витрат волонтера: звільнення від оподаткування

Податковий кодекс України

Кодекс України; Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI

Стаття 165. Доходи, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу

165.1. До загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не включаються такі доходи:

165.1.64. кошти або вартість майна (послуг), що надаються фізичній особі - волонтеру, з якою укладено договір про провадження волонтерської діяльності, в частині витрат неприбуткової організації, що залучає до своєї діяльності волонтерів, на проведення медичного огляду та вакцинації волонтера, інших лікувально-профілактичних заходів, безпосередньо пов'язаних з наданням волонтерської допомоги такою особою відповідно до [Закону України "Про волонтерську діяльність"](#);

{Пункт 165.1 статті 165 доповнено підпунктом 165.1.64 згідно із Законом [№ 2520-IX від 15.08.2022](#)}

165.1.65. відшкодування неприбутковою організацією особі - волонтеру, з якою укладено договір про провадження волонтерської діяльності, документально підтверджених витрат, пов'язаних з наданням волонтерської допомоги, у розмірі та відповідно до переліку, що передбачені [статтею 11](#) Закону України "Про волонтерську діяльність".

{Пункт 165.1 статті 165 доповнено підпунктом 165.1.65 згідно із Законом [№ 2520-IX від 15.08.2022](#)}

Дискусійне питання: відшкодування витрат волонтера - звітувати чи ні?

Податковий кодекс України

Кодекс України; Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI

Стаття 119. Порухення платником податків порядку подання інформації про фізичних осіб - платників податків

119.1. Неподання, подання з порушенням встановлених строків, подання не в повному обсязі, з недостовірними відомостями або з помилками податкової звітності про суми доходів, нарахованих (сплачених) на користь платника податків, суми утриманого з них податку, а також суми, нараховані (виплачені) фізичним особам за товари (роботи, послуги), якщо такі недостовірні відомості або помилки призвели до зменшення та/або збільшення податкових зобов'язань платника податку та/або до зміни платника податку, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 1020 гривень.

Ті самі дії, вчинені платником податків, до якого протягом року було застосовано штраф за таке саме порушення, -

тягнуть за собою накладення штрафу у розмірі 2040 гривень.

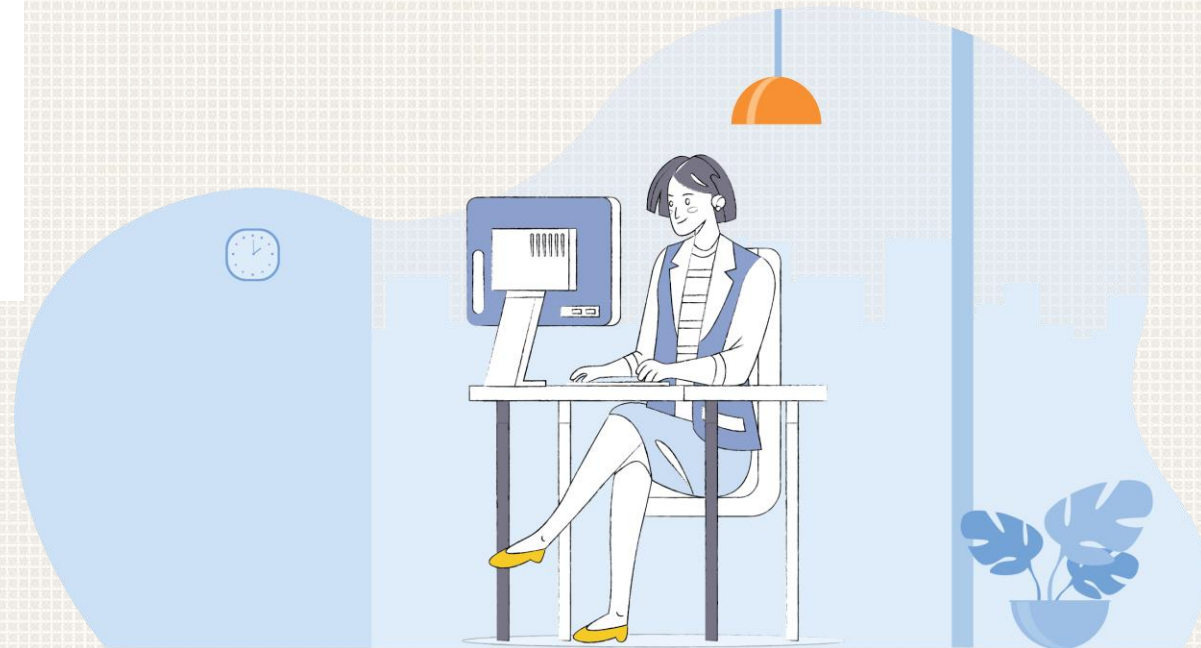
Передбачені цим пунктом штрафи не застосовуються у випадках, якщо недостовірні відомості або помилки в податковій звітності про суми доходів, нараховані (сплачені) на користь платника податків, суми утриманого з них податку, а також суми, нараховані (виплачені) фізичним особам за товари (роботи, послуги), виникли у зв'язку з виконанням податковим агентом вимог [пункту 169.4](#) статті 169 цього Кодексу та були виправлені відповідно до вимог [статті 50](#) цього Кодексу.

176.2. Особи, які відповідно до цього Кодексу мають статус податкових агентів, та платники єдиного внеску зобов'язані:

{Абзац перший пункту 176.2 статті 176 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 116-IX від 19.09.2019](#)}

а) своєчасно та повністю нараховувати, утримувати та сплачувати (перераховувати) до бюджету податок з доходу, що виплачується на користь платника податку та оподатковується до або під час такої виплати за її рахунок;

б) подавати у строки, встановлені цим Кодексом для податкового кварталу, податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску (з розбивкою по місяцях звітного кварталу), до контролюючого органу за основним місцем обліку. Такий розрахунок подається лише у разі нарахування сум зазначених доходів платнику податку - фізичній особі податковим агентом, платником єдиного внеску протягом звітного періоду. Запровадження інших форм звітності із зазначених питань не допускається.

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПС)

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від 17.01 2024 р. № 40/2/99-00-14-012-01 На № _____ від _____ 20__ р.

Народній депутатці України
Інні СОВСУН

Згідно з п.п. «б» п.п. 165.1.54 п. 165.1 ст. 165 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не включається сума (вартість) благодійної допомоги, зокрема отриманої благодійниками – фізичними особами, які внесені до Реєстру волонтерів антитерористичної операції в порядку, визначеному Законом України від 05 липня 2012 року № 5073-VI «Про благодійну діяльність та благодійні організації», із змінами та доповненнями (далі – Закон № 5073-VI), для надання благодійної допомоги на користь осіб, визначених у п.п. «а» п.п. 165.1.54 п. 165.1 ст. 165 Кодексу (безпосередньо таким особам або через Міністерство оборони України, Головне управління Національної гвардії України, Службу безпеки України, Службу зовнішньої розвідки України, Адміністрацію Державної прикордонної служби України, Міністерство внутрішніх справ України, Управління державної охорони України, Адміністрацію Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, через органи управління інших утворених відповідно до законів України військових формувань, їх з'єднання, військові частини, підрозділи, установи або організації, що утримуються за рахунок коштів державного бюджету), у розмірі, фактично використаному на такі цілі, та на відшкодування документально підтверджених витрат таких благодійників, пов'язаних із наданням зазначеної благодійної допомоги.

Правила п.п. «б» п.п. 165.1.54 п. 165.1 ст. 165 Кодексу застосовуються також до благодійної допомоги, отриманої зазначеними благодійниками – фізичними особами у звітному податковому році, що передує року їх внесення до Реєстру волонтерів антитерористичної операції.

Зазначені у п.п. «б» п.п. 165.1.54 п. 165.1 ст. 165 Кодексу доходи не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платників податку до 31 грудня (включно) року, наступного за роком, у якому завершено антитерористичну операцію.

Порядок подання фізичними особами – платниками податку на доходи фізичних осіб податкової декларації про майновий стан і доходи (далі – Декларація) встановлений ст. 179 Кодексу, згідно з п. 179.1 якої платник податку зобов'язаний подавати Декларацію відповідно до Кодексу.

Водночас п. 179.2 ст. 179 Кодексу визначені випадки, в яких обов'язок платника податку щодо подання Декларації вважається виконаним і Декларація не подається, крім випадків, коли подання Декларації прямо передбачено Кодексом, якщо, зокрема, такий платник податку отримував: доходи, у тому числі іноземні доходи, які згідно з розд. IV Кодексу не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу; доходи виключно від податкових агентів незалежно від виду та розміру нарахованого (виплаченого, наданого) доходу.

У разі якщо платник податку зобов'язаний подавати Декларацію відповідно до інших положень Кодексу, то в ній поряд з іншими доходами зазначаються доходи, передбачені п. 179.2 ст. 179 Кодексу.

Враховуючи викладене, благодійник – фізична особа, яка внесена до Реєстру волонтерів в порядку, визначеному Законом № 5073-VI, має право не подавати декларацію, за умови відсутності інших підстав для подання такої декларації.

Бухгалтерський облік результатів волонтерської діяльності

Ситуація 1: волонтер на благодійному заході, який проводить НГО, з матеріалів НГО виготовив листівку. Що в обліку?

Зміст операції (документ-підтвердження)	Дебет рахунку	Кредит рахунку	Сума
Організація надала волонтеру матеріали для виготовлення листівок (папір, клей...) (передача у виробництво + калькуляція)	23	20	100, 00
Волонтер повернув готову листівку, виготовлену з матеріалів Організації (випуск продукції)	26	23	100,00

Результат діяльності волонтера обліковується в матеріальному вигляді (листівка) і може бути використаний в подальшій статутній діяльності Організації

Ситуація 2: волонтер на благодійному заході, який проводить Організація, з власних матеріалів виготовив листівку і передав її Організації. Що в обліку?

Зміст операції (документ-підтвердження)	Дебет рахунку	Кредит рахунку	Сума
Передано благодійну допомогу (листівку) Організації за заявою чи договором з вказанням вартості цієї допомоги (листівки)	20 (26, 28)	48	100, 00

Питання від учасників тренінгу.

Якщо керівник НГО збирає кошти, а потім передає ці кошти НГО – хто він та як це оподатковується?

1 випадок: керівник є індивідуальним волонтером, зареєстрований у відповідному реєстрі волонтерів, збирає кошти на особистий рахунок, потім передає НГО

Стаття 165. Доходи, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу

165.1. До загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не включаються такі доходи:

б) отриманої благодійниками - фізичними особами, які внесені до Реєстру волонтерів антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в порядку, визначеному Законом України "Про благодійну діяльність та благодійні організації" (далі - Реєстр волонтерів), для надання благодійної допомоги на користь осіб, визначених у підпунктах "а" та "в" цього підпункту (безпосередньо таким особам або через Міністерство оборони України, Головне управління Національної гвардії України, Службу безпеки України, Службу зовнішньої розвідки України, Адміністрацію Державної прикордонної служби України, Міністерство внутрішніх справ України, Національну поліцію України, Управління державної охорони України, Адміністрацію Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, через органи управління інших утворених відповідно до законів України військових формувань, їх з'єднання, військові частини, підрозділи, установи або організації, що утримуються за рахунок коштів державного бюджету), у розмірі, фактично використаному на такі цілі, та на відшкодування документально підтверджених витрат таких благодійників, пов'язаних із наданням зазначеної благодійної допомоги;

{Абзац перший підпункту "б" підпункту 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом № 3219-IX від 30.06.2023}

Зверніть увагу: стаття 165 ПКУ не передбачає жодних виключень щодо допомоги з боку індивідуальних волонтерів неприбутковим організаціям, тому такі кошти, які отримані керівником будуть сприйматись податковою як оподаткований дохід фізичної особи (керівника)

2 випадок: керівник збирає кошти на рахунок НГО через скриньки чи інші засоби збору коштів

Зверніть увагу: публічний збір може бути «від імені благодійної організації» (щодо громадської чи релігійної взагалі не слова не сказано), або «від власного імені».

Якщо «від імені благодійної організації», і кошти потрапляють зразу на рахунок/касу БО, то такі кошти НЕ оподатковуються. У такому випадку особа, що «стоїть із скринькою» може вважатись волонтером організації. У іншому випадку, коли збір відбувається «від власного імені», кошти оподатковуються ЗАЛЕЖНО від системи оподаткування тієї особи, що збирає кошти. Така особа не є волонтером НГО та діє на підставі договору/контракт про збір

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про благодійну діяльність та благодійні організації

Стаття 7. Публічний збір благодійних пожертв

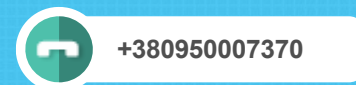
1. Публічним збором благодійних пожертв визнається добровільний збір цільової допомоги у формі коштів або майна серед невизначеного кола осіб, зокрема з використанням засобів електронних комунікацій, у тому числі благодійного електронно-комунікаційного повідомлення, для досягнення цілей, визначених цим Законом.

2. Особи, які здійснюють публічний збір благодійних пожертв від імені благодійної організації, діють на підставі нотаріально посвідченої довіреності керівника благодійної організації. Довіреність має визначати, зокрема, цілі, місце і строк збору коштів або іншого майна, порядок їх використання та порядок загального доступу до фінансових звітів благодійної організації.

3. Особи, які здійснюють публічний збір благодійних пожертв на користь благодійної організації від власного імені, діють на підставі контракту (договору) про благодійну діяльність з такою благодійною організацією. Контракт (договір) має визначати, зокрема, цілі, місце і строк збору коштів або іншого майна, порядок їх використання, порядок загального доступу до фінансових звітів благодійної організації та відповідальність сторін у разі порушення контракту (договору) або порядку використання пожертв.

До нових зустрічей!

Якщо плануєте продовжувати вивчати загадковий світ законодавства України щодо неприбуткових організацій та волонтерської діяльності, запрошуємо Вас до нас!

+380950007370

office@uny.org.ua

ngo.ukraine.needs.you@gmail.com

https://t.me/lawyer_for_NGOs

www.facebook.com/ngouny

www.youtube.com/@NGO_UNY

www.uny.org.ua

